Minister Zdrowia

ZPN.050.17.2024.AP

Warszawa, 19 września 2024

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

w odpowiedzi na oświadczenie z 2 września 2024 r. złożone przez Pana Senatora Wadima Tyszkiewicza, w sprawie zagrożeń zdrowotnych, jakie mogą wynikać z zalewu rynku polskiego produktami, które nie spełniają norm Unii Europejskiej, w zakresie pytań 2 oraz 5 uprzejmie proszę o przyjęcie poniższego.

Uprzejmie informuję, że w zakresie kompetencji Ministerstwa Zdrowia oraz jednostek podległych i współpracujących z Ministerstwem, nie dokonywano dodatkowej analizy zagrożeń zdrowotnych, jakie mogą wynikać z napływu na rynek polski produktów, spoza UE.

Państwowa Inspekcja Sanitarna realizuje bieżący nadzór sanitarny, zgodnie z ustawą o Państwowej Inspekcji Sanitarnej[1]. Obejmuje to m.in. nadzór nad produktami kosmetycznymi, produktami biobójczymi oraz substancjami chemicznymi, ich mieszaninami lub wyrobami. Nadzór jest realizowany poprzez prowadzone działania kontrolne w odniesieniu do ww. grup produktów i w taki sposób weryfikowana jest zgodność z odpowiednimi przepisami prawa. Organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie mają kompetencji do żądania blokowania na stronach internetowych treści związanych z produktami niezgodnymi, czy też dokonywania zakupu kontrolowanego w celu weryfikacji sprzedawanych produktów, tym samym nie mogą prowadzić działań w zakresie nadzoru rynku w stosunku do wskazanych platform sprzedaży internetowej.

[1] art. 1 oraz 4 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2024 r., poz. 416)

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

W sytuacji, w której Państwowa Inspekcja Sanitarna powzięłaby informacje o budzącym wątpliwości składzie produktów lub też nieprawidłowym oznakowaniu, prezentacji czy reklamie środków spożywczych (w tym suplementów diety), wyrobów do kontaktu z żywnością, a także ew. ich działań niepożądanych, każdorazowo zostałyby podjęte odpowiednie działania zgodnie z kompetencjami. W niniejszych przypadkach wszczynane jest stosowne postępowanie wyjaśniające oraz przeprowadzane są kontrole podmiotu pod względem obowiązującego prawa żywnościowego przez terenowe ograny Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub też podejmowana jest współpraca z organami nadzorującymi podmioty działające w łańcuchu spożywczym na terytorium danego kraju np. Międzynarodowej Sieci Organów Bezpieczeństwa Żywności FAO/WHO (INFOSAN).

Niezależnie od powyższego, w latach 2020-2024 Główny Inspektorat Sanitarny nie otrzymał niepokojących informacji dotyczących żywności w ramach Inspekcji, ani interwencji od przedsiębiorców/konsumentów, które mogłyby świadczyć o nieprawidłowościach dotyczących chińskich platform sprzedażowych.

Ponadto Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego PZH - Państwowy Instytut Badawczy prowadzi ocenę higieniczną wyrobów, w tym wyrobów budowlanych - atestację higieniczną. Celem procesu atestacji jest w głównej mierze analiza składu materiałowego i chemicznego wyrobów zgłaszanych do oceny. Zakres oceny higienicznej podzielić należy na dwie grupy, z których pierwszą stanowią wyroby, które powinny obligatoryjnie posiadać atest higieniczny przed ich wprowadzeniem na rynek, a drugą (stosunkowo szeroką) wyroby, dla których prawo krajowe nie przewiduje takiej konieczności:

1. Materiały do kontaktu z wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia[2] materiały te muszą uzyskać stosowne atesty (certyfikaty), które to stanowią jeden z istotnych elementów odbioru sanitarnego obiektów przez właściwe organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W tym obszarze proces atestacji wpływa pozytywnie na jakość wyrobów oferowanych na krajowym rynku poprzez częściowe ograniczenie (szczególnie w obiektach użyteczności publicznej) wprowadzania do powszechnego użytku wyrobów i materiałów niebezpiecznych dla zdrowia i życia potencjalnych konsumentów. Ocena higieniczna jest prowadzona w NIZP PZH-PIB na wniosek producenta bądź dystrybutora wyrobu i obejmuje między innymi ocenę zagrożeń wynikających przede wszystkim z użycia nieodpowiednich materiałów i substancji, których obecność może negatywnie wpływać na bezpieczeństwo zdrowotne wody poprzez bezpośredni z nią kontakt. W trakcie oceny weryfikacji podlegają składy chemiczne wyrobów i wyniki badań laboratoryjnych, co ma na celu m.in. eliminację wyrobów

[2] Rozporządzenie Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi z dnia 7 grudnia 2017 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294)

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

zawierających szkodliwe substancje chemiczne, takie jak ołów, kadm, ftalany, czy bisfenol A (BPA). Jednakowej ocenie poddawane są wyroby produkowane na terenie UE jak i te sprowadzane z Chin czy innych miejsc produkcji.

2. Materiały budowlane i stosowane w budownictwie

Ze względu na prawny brak konieczności posiadania atestu higienicznego, a więc potwierdzenia bezpieczeństwa zdrowotnego wyrobów w tym obszarze, jest to grupa szczególnie narażona na niekontrolowaną obecność na rynku wyrobów mogących w sposób negatywny wpływać na zdrowie potencjalnych konsumentów.

Atest higieniczny jest dokumentem potwierdzającym, że przedstawiony do oceny wyrób, stosowany zgodnie z zaleceniami zawartymi w jego treści, nie stanowi zagrożenia dla zdrowia i życia użytkowników. Podkreślić należy jednak, że ocena higieniczna prowadzona w NIZP PZH-PIB nie jest procesem oceny zgodności, a także nie obejmuje cech użytkowych i parametrów technicznych ocenianego wyrobu. Nie jest oceniana zgodność wyrobu z normami technicznymi, ani innymi technicznymi dokumentami odniesienia.

Z wyrazami szacunku
z upoważnienia Ministra Zdrowia
Wojciech Konieczny
Sekretarz Stanu
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
2. Ministerstwo Finansów
3. Ministerstwo Rozwoju i Technologii